

PROIECTUL PHARE TVET RO 2002/000-586.02.01.01 MODERNIZAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI PROFESIONAL ȘI TEHNIC

PARTICIPANȚI: Au fost selectate 122 de școli TVET dintr-un total de 466 înscrise. Școlile se află în 11 zone din ROMÂNIA care au fost restructurate economic. Din București au fost selectate 3 școli, printre care și Colegiul Tehnic de Poștă și Telecomunicații „Gheorghe Airinei”.

Scurtă descriere a proiectului

DIRECȚII DE ACȚIUNE

1. Dezvoltarea calificărilor profesionale și a curriculumului, certificarea competențelor pentru formarea inițială (ÎN DOMENIUL POȘTEI ȘI TELECOMUNICAȚIILOR)

Context

Având în vedere procesul de integrare a României în Uniunea Europeană, abordările unui Cadru Național al Calificărilor în România trebuie privite în comparație cu dezvoltările de la nivel european.

Directiva privind calificările profesionale adoptată pe data de 06 iunie 2005 este instrumentul oficial al UE care reglementează recunoașterea calificărilor profesionale la nivelul statelor membre.

Elementele cheie ale Cadrului European al Calificărilor au în vedere:

- un set comun de niveluri de referință (descriptori structurați pe 8 niveluri)
- instrumente de lucru care să sprijine implementarea nivelurilor de referință (sistemul european integrat de credite transferabile, Europass)
- un set de principii și proceduri de lucru comune pentru asigurarea cooperării factorilor interesați de la diferite niveluri

Modernizarea sistemului de învățământ profesional și tehnic este o prioritate a procesului de reformă a învățământului din România. Descrierea calificărilor și elaborarea Standardelor de Pregătire Profesională se bazează pe următoarele concepte specifice sistemului TVET:

- Transparență pentru recunoașterea calificărilor
- Calificări largi pe baza standardelor de pregătire profesională – premisă pentru un Cadru Național al Calificărilor
- Mobilitate ocupațională
- Structură arborescentă de pregătire
- Curriculum flexibil, modular, bazat pe competențe
- Asigurarea calității formării profesionale
- Învățarea de-a lungul întregii vieți

Standardele de pregătire profesională elaborate și/sau revizuite în cadrul proiectelor Phare TVET 2001 și Phare TVET 2002 au în vedere descrierile nivelurilor de calificare din România.

2. Formarea profesorilor și noua pedagogie pentru TVET: curriculum bazat pe competențe, învățarea centrată pe elev, cerințe educaționale speciale

Rezultatele așteptate:

- Conștientizarea principalelor evoluții în plan european referitoare la formarea inițială și continuă a profesorilor și a formatorilor din învățământul profesional și tehnic;
- Identificarea unor modalități de corelare a formării inițiale și formării continue a profesorilor din învățământul profesional și tehnic din România;
- Elaborarea unor propuneri privind curriculum-ul pentru formarea inițială și continuă a cadrelor didactice, în perspectiva noii pedagogii pentru TVET.

Context

Dezvoltările recente naționale și internaționale din domeniul formării profesorilor / formatorilor pentru învățământul profesional și tehnic aduc în atenție elemente semnificative de care trebuie să se țină seama în implementarea reformelor specifice TVET:

- Schimbarea rolurilor profesorului / formatorului din TVET
- Specificitatea muncii profesorului / formatorului din TVET în țările în tranziție
- Apariția unor noi modele de formare inițială și continuă a cadrelor didactice
- Consolidarea unei noi pedagogii pentru TVET

În contextul proiectului de modernizare a învățământului profesional și tehnic din România un loc important a fost rezervat formării continue a cadrelor didactice cu scopul de a facilita formarea unor competențe care să permită aplicarea elementelor noii pedagogii pentru învățământul profesional și tehnic (curriculum bazat pe competențe, învățarea centrată pe elev, cerințe educaționale speciale etc.).

3. Planificare educațională și parteneriat școală – comunitate

Preocupările de realizare a unei gestiuni previzionale a resurselor umane, în orizontul de timp 2013, au ca obiectiv optimizarea relevanței ofertei educaționale a TVET față de nevoile de dezvoltare socială și economică la nivel regional, județean și local.

Îmbunătățirea corelării ofertei educaționale cu nevoile de dezvoltare socială și economică favorizează creșterea șanselor de ocupare a absolvenților învățământului profesional și tehnic (TVET) și a contribuției acestora la creșterea productivității, a dezvoltării economice și sociale în general.

Participarea partenerilor multipli creează premisele realizării unei viziuni comune asupra formării profesionale înțeleasă ca investiție în dezvoltarea personală și profesională a cetățenilor și în dezvoltarea socio-economică a comunității.

În acest context, Programul Phare TVET de dezvoltare instituțională a organizat o serie de **activități destinate consolidării rolului parteneriatului social** în toate procesele de învățământ. Aceste acțiuni au vizat atât școlile, prin seminariile de pregătire a directorilor (de exemplu pentru abordarea instruirii practice și a tranziției de la școală la locul de muncă, rețele de parteneriat etc.), cât și reprezentanții partenerilor sociali din structurile consultative regionale, locale și din consiliile de administrație ale școlilor, prin seminariile dedicate dezvoltării unei atitudini proactive în colaborarea cu instituțiile de învățământ.

4. Asigurarea calității în educație și formare profesională

Contextul european

Educația și formarea profesională (EFP) este considerată unul dintre punctele esențiale ale agendei Consiliului de la Lisabona (2000) în care se stabilește că Europa trebuie să devină, până în anul 2010, cea mai competitivă și cea mai dinamică economie bazată pe cunoaștere din lume, capabilă de creștere economică durabilă, cu locuri de muncă mai multe și mai bune și o mai mare coeziune socială. Ulterior, în anul 2002, Consiliul European de la Barcelona subliniază locul central pe care îl au aspectele legate de calitate pe agenda de politici a comunității europene, stabilind drept țintă ca până în 2010 sistemele de educație și formare din Europa să devină un punct de referință mondial, în ceea ce privește calitatea.

Contextul național

Ordonanța Guvernamentală (OG) nr. 75 din 12 iulie 2005 stabilește principiile politicii naționale pentru Asigurarea Calității în Educație pentru întregul sistem național. Politica de asigurare a calității dorește să ofere un Cadru Național de Asigurare a Calității (CNAC) pentru EFP din România, cadru care răspunde cerințelor europene și respectă cele mai bune practici de la nivel european. În ceea ce privește EFP, această politică se bazează pe *Cadrul Comun de Asigurare a Calității (CCAC) pentru EFP din Europa*, precum și pe *Ghidul European privind Autoevaluarea Furnizorilor de EFP*, care au fost elaborate de către Grupul Tehnic de Lucru "Calitatea în EFP" (Concluzia Consiliului asupra asigurării calității în EFP din 18 mai 9599/04LIMITE/EDUC117/SOC252).

Această recentă Ordonanță a guvernului României confirmă rezultatele măsurilor de aplicare experimentală desfășurate cu ajutorul sprijinului acordat prin programele PHARE multianuale ale UE. Prima inițiativă la nivelul politicilor a fost lansată de către Ministerul Educației și Cercetării în februarie 2004, prin organizarea unei Conferințe Europene privind Asigurarea Calității în Educație și a unui seminar de formare în orașul Sinaia, România. În prezent (2004/2005), 22 de școli de educație și formare profesională care acționează ca centre de resurse aplică experimental criteriile *Cadrului pentru Asigurarea Calității* care a fost elaborat în special în vederea evaluării ofertei școlilor de educație și formare profesională. În vederea implementării unui sistem la nivel național, (2006) CNAC trebuie generalizat într-un mod cuprinzător și toate criteriile specifice furnizorilor EFP trebuie organizate sub forma unor standarde sau proceduri naționale separate. Pentru a aplica principiile CNAC și instrumentele corespunzătoare autoevaluării și evaluării externe, în ultimii doi ani (2003-2005) s-au desfășurat o serie de activități:

- implementarea procesului de autoevaluare din CNAC în 22 centre de resurse;
- cursuri de formare pentru directorii și responsabilii cu asigurarea calității din școlile de educație și formare profesională, precum și pentru inspectorii responsabili cu asigurarea calității;
- implementarea cadrului de inspecție și a evaluării externe din CNAC;
- seminarii de formare pentru inspectorii și reprezentanții ministerului responsabili pentru educația și formarea profesională în vederea implementării componentelor CNAC.

În ceea ce privește implementarea, s-au organizat 22 de vizite de monitorizare externă la începutul anului 2005 (februarie-mai) și validarea prin inspecție a 22 de rapoarte de autoevaluare până în iulie 2005.

**PAȘI PARCURȘI DE COLEGIUL TEHNIC DE POȘTĂ ȘI TELECOMUNICAȚII
"GHEORGHE AIRINEI" ÎN PROCESUL DE PILOTARE A IMPLEMENTĂRII
SISTEMELOR DE MANAGEMENT AL CALITĂȚII ÎN EDUCAȚIE**

Nr. crt.	Denumirea activităților	Programarea activităților (pe luni)											
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	Instruirea directorilor unității de învățământ în domeniul calității	●	→										
2	Informarea membrilor Consiliului de Administrație al unității școlare și a Cosiliului Profesoral	●	→										
3	Înființarea Centrului de documentare în domeniul calității în învățământ la bibliotecă și a punctelor de informare la Cabinetul metodic și cancelarie	●	→										
4	Formarea în cascadă a viitorilor formatori locali		●	→									
5	Derularea formărilor la nivelul catedrelor					●	→						
6	Alocarea de responsabilități și stabilirea domeniilor de acțiune pentru membrii Comisiei pentru evaluarea și asigurarea calității; elaborarea Fișelor postului		●	→									
7	Elaborarea Regulamentului de funcționare a Comisiei pentru evaluarea și asigurarea calității		●	→									
8	Elaborarea Manualului calității propriu unității de învățământ						●	→					
9	Proiectarea activității catedrelor și a managerilor școlii pe instrumente diverse de investigare a realității organizației Alcătuirea unui Plan de acțiune la nivelul fiecărui compartiment			●	→								
10	Monitorizarea tuturor elementelor de asigurare a calității; identificarea punctelor slabe; stabilirea căilor de acțiune; formarea echipelor; stabilirea de termene de realizare și indicatori de performanță.			●	→								
11	Completarea Portofoliului la nivelul catedrelor și la nivel de cadru didactic pe baza unei „check –list” elaborate de către Comitetul pentru asigurarea calității în educație.	●	→										
12	Motivarea în executarea unor lucrări și activități peste nivelul rutinei și birocrăției specifice; gestionarea rezistenței față de schimbare	●	→										
13	Culegerea dovezilor / rezultate ale evaluărilor care să corespundă criteriilor stabilite			●	→								

EXEMPLE DE PRODUSE PROPRII ELABORATE ÎN VEDEREA IMPLEMENTĂRII SMC LA NIVELUL UNITĂȚII DE ÎNVĂȚĂMÂNT

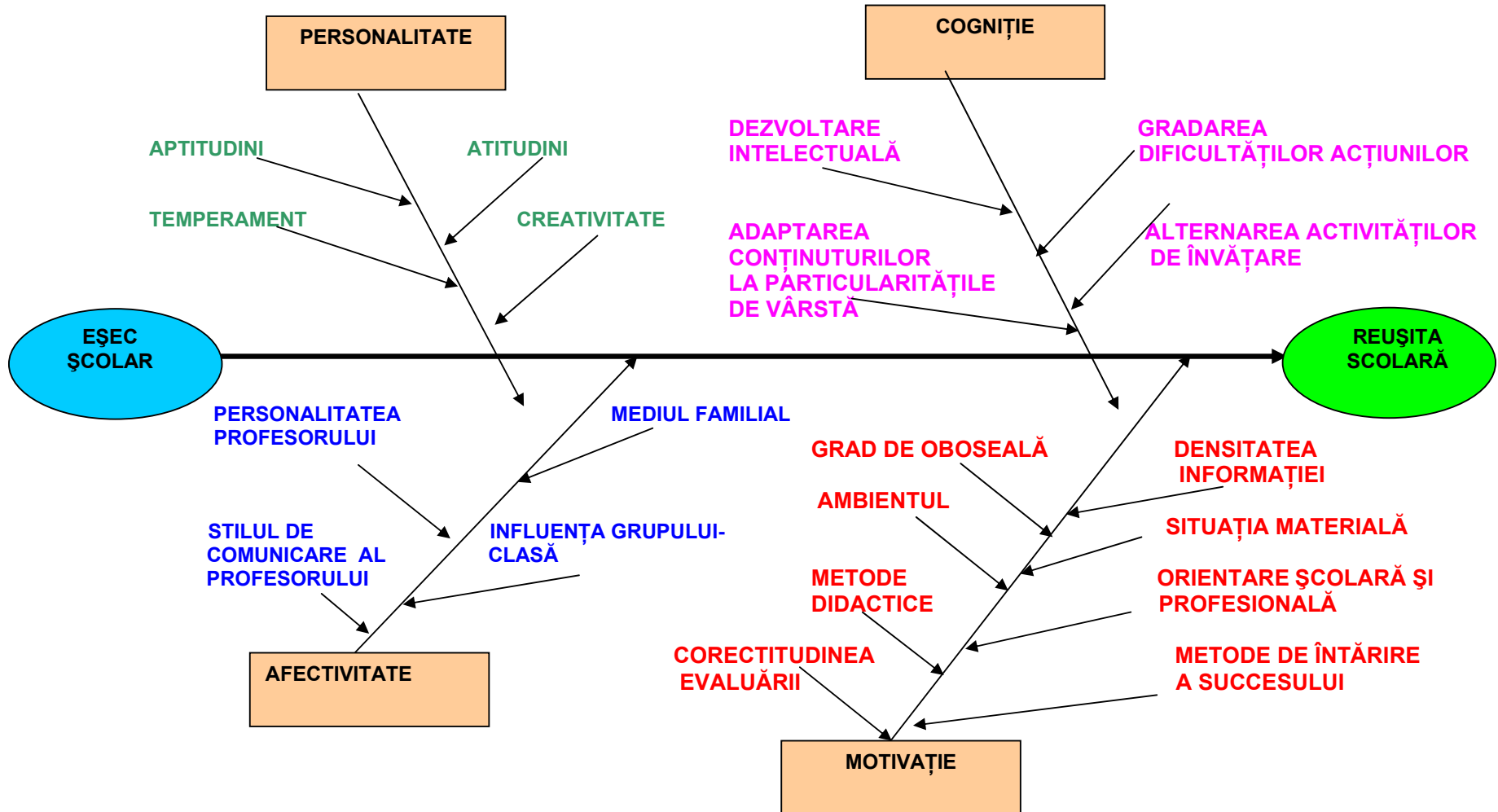
A. ELABORAREA DE INSTRUMENTE SPECIFICE PENTRU A IDENTIFICA DIRECȚIILE DE ACȚIUNE ÎN PROIECTAREA ACTIVITĂȚII

Diagrama Ishikawa este un instrument care permite evidențierea și ierarhizarea cauzelor (reale și potențiale) ale unui efect dat. **Efectul** poate fi, o caracteristică necorespunzătoare, de exemplu, eșecul școlar.

Cu ajutorul diagramei Ishikawa se va obține o corelare explicită și rațională a elementelor acuzale principale, secundare și minore. Vor fi alese un număr redus de cauze (3-5 cauze), asupra cărora va trebui acționat cu prioritate pentru rezolvarea problemei.

DIAGRAMA ISHIKAWA

ANALIZA CAUZĂ - EFECT A FACTORILOR CARE INFLUENȚEAZĂ REUȘITA ȘCOLARĂ

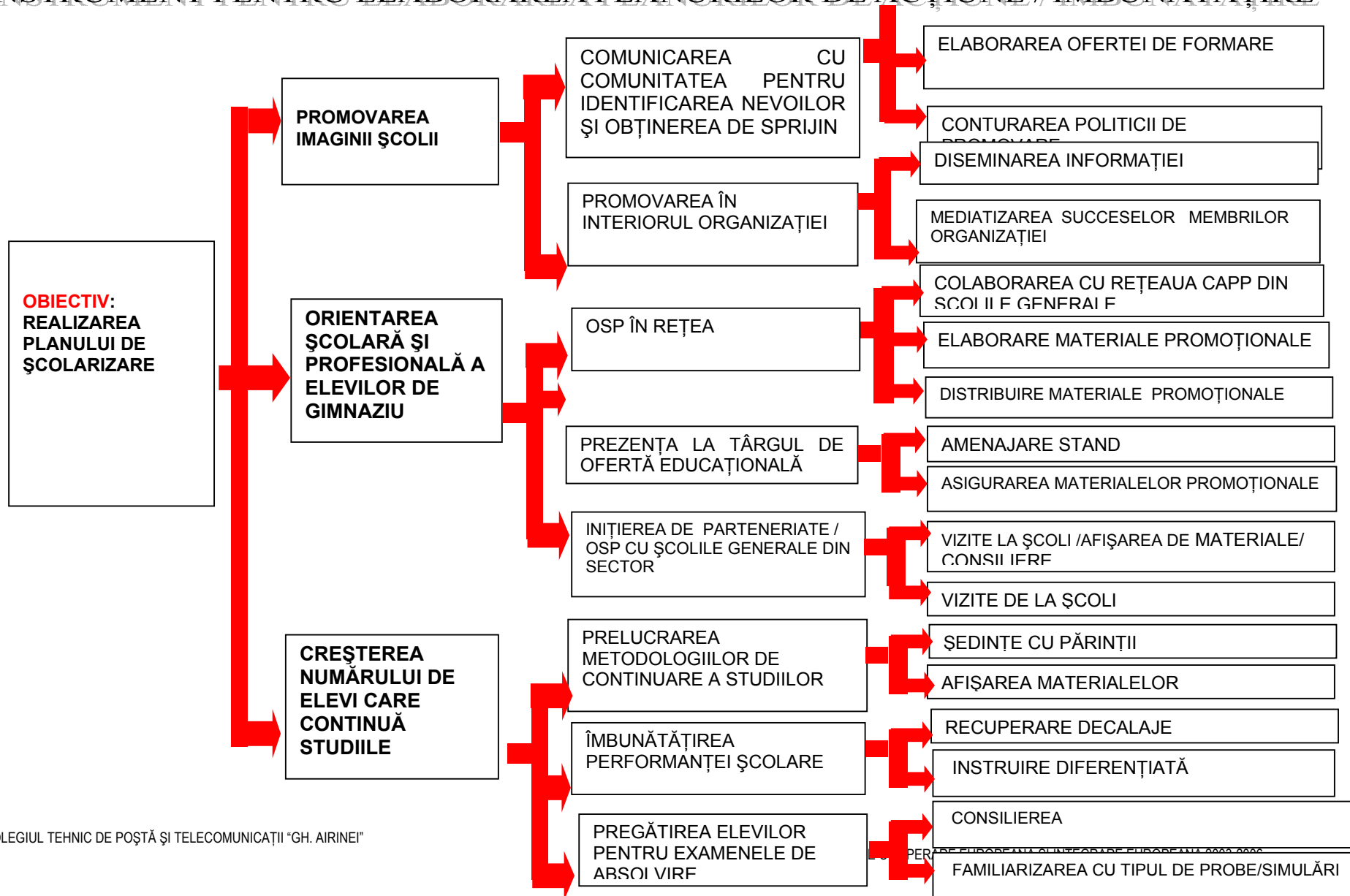

B. DOCUMENTELE MANAGERIALE LA NIVELUL CATEDREI

- Componenta catedrei (pentru membrii catedrei: date personale, studii, vechime, grade didactice, data obținerii gradelor didactice, abilități / talente – care să permită alocarea de responsabilități în conformitate cu potențialul cadrului didactic - declarate sau ca informații obținute ca urmare a derulării unor studii în parteneriat cu cabinetul de asistență psihopedagogică sau prin analiza portofoliului fiecărui cadru didactic din catedră)
- Formularele de autoevaluare a membrilor catedrei
- Oferta de formare la nivel local sau regional
- Tematici de perfectionare la nivelul catedrei sau ariei curriculare
- Ziua metodică și orarul membrilor catedrei
- Încadrarea membrilor catedrei
- Responsabilitățile membrilor catedrei (la nivelul catedrei și la nivelul unității de învățământ la nivel regional sau național)
- Fișa postului șefului de catedră
- Analiza SWOT la nivelul catedrei
- Planul managerial la nivelul catedrei
- Raport de analiză a activității (semestrial și anual)
- Planuri de îmbunătățire a activității
- Înregistrări privind monitorizarea planurilor de acțiune
- Fișe de observare
- Proiectele unităților de învățare
- Materiale model destinate proiectării didactice
- Planificări calendaristice
- Grafic de pregătire a elevilor pentru examenele naționale/îmbunătățirea performanței
- Interpretarea rezultatelor obținute de către elevi la diferite forme de evaluare
- Dovezi referitoare la performanțele obținute în pregătirea elevilor
- Chestionare aplicate la clasă și interpretări ale rezultatelor obținute (pentru a evalua gradul de satisfacție al elevilor sau pentru a identifica stilurile de învățare)
- Înregistrări ale rezultatelor elevilor de natură să evidențieze progresul școlar
- Instrumentele de evaluare destinate evaluării unitare la nivelul catedrei
- Lista manualelor aflate în uz la nivelul catedrei
- Curriculum la Decizia școlii/ Curriculum în Dezvoltare Locală cu avizul Inspectorului de specialitate
- Dovezi conform cărora toți membrii personalului au fost instruiți în mod regulat și au primit informații actualizate privind sursele de informații, oportunitățile, legislația, practicile curente și în dezvoltare (procese verbale ale întâlnirilor echipelor/departamentelor)
- Dovezi ale politicii de instruire inițială a personalului; materiale de instruire inițială; evaluări ale instruirii inițiale
- Standarde documentate și descriptori de performanță pentru procesele de învățare și predare
- Politică și proceduri de evaluare a membrilor catedrei în scopul îmbunătățirii performanței; planuri de acțiune; formulare de evaluare; planuri individuale de dezvoltare; analizarea feedback-ului obținut din partea elevilor
- Politici și proceduri de dezvoltare și formare a personalului; procese verbale ale ședințelor în care s-au discutat aspecte legate de dezvoltarea profesională a personalului
- Date privind rezultatele de învățare și tendințe ale rezultatelor de învățare pentru diferite grupuri de elevi, în comparație cu profilurile de înscriere

C. DIAGRAMA ARBORE

INSTRUMENT PENTRU ELABORAREA PLANURILOR DE ACȚIUNE / ÎMBUNĂȚIRE

PROIECTUL Phare RO 2004-2006

COEZIUNE ECONOMICĂ ȘI SOCIALĂ

COMPONENTA ÎNVĂȚĂMÂNT PROFESIONAL ȘI TEHNIC CENTRELE SUPORT PENTRU EDUCAȚIE LA DISTANȚĂ - TVET

Programul de coeziune economică și socială Phare 2004-2006 are drept scop implementarea unor măsuri integrate de asistență tehnică și financiară pentru Guvernul României, în vederea dezvoltării unor programe de investiție în sectoare economice și sociale prioritare. Programul răspunde cerințelor strategice ale Planului Național de Dezvoltare și contribuie la consolidarea capacității instituționale a organizațiilor centrale și locale din România, pentru a facilita procesul de aderare la UE.

Cadrul instituțional al acestor proiecte pentru componenta învățământ profesional și tehnic cuprinde:

- (1) **Ministerul Integrării Europene (MIE)** în calitate de *Autoritate Contractantă*
- (2) **Ministerul Educației și Cercetării (MEdC)** în calitate de *Autoritate de Implementare* însărcinată cu managementul tehnic al programelor Phare – componenta învățământ profesional și tehnic;
- (3) **Centrul Național de Dezvoltare a Învățământului Profesional și Tehnic (CNDIPT)** în calitate de *Unitate de Implementare* din partea Autorității de Implementare;
- (4) **Consiliul Național de Dezvoltare Regională (CNRD)** care a hotărât constituirea Consorțiilor Regionale;
- (5) **CONSORȚIILE REGIONALE (CR) - STRUCTURI CONSULTATIVE, CONSTITUITE CU OCAZIA IMPLEMENTĂRII PROIECTELOR DE COEZIUNE SOCIALĂ ȘI ECONOMICĂ – COMPONENTA TVET,**

OBIECTIVELE SPECIFICE COMPONENTEI ÎNVĂȚĂMÂNT PROFESIONAL ȘI TEHNIC (TVET)

1. Consolidarea rezultatelor reformei obținute prin programul Phare VET RO 9405 pentru învățământ profesional și tehnic precum și prin programele Phare TVET RO 2001, 2002 și 2003, Coeziune Economică și Socială (componenta învățământ profesional și tehnic) pentru a sprijini modernizarea sistemului TVET raționalizat;
2. Adaptarea și eficientizarea mecanismelor de conducere și coordonare a formării profesionale prin învățământ profesional și tehnic, în concordanță cu

aranjamentele instituționale create pentru dezvoltarea regională integrată, economică și socială, așa cum este prognozată pe termen mediu și lung, în Planul Național de Dezvoltare precum și pe baza recomandărilor programelor Phare 2001 și 2002;

3. Continuarea asigurării de șanse egale pentru toți tinerii pentru a obține o bună calificare profesională, comparabile cu cele din Uniunea Europeană, prin asigurarea învățământului profesional și tehnic care să răspundă flexibil nevoilor individuale de dezvoltare personală și profesională a elevilor, având în vedere realizările obținute în programele Phare anterioare.

Proiectul este la început. Pe 2 martie au fost anunțate rezultatele.